บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถต่างกัน มีแนวคิด วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัยโดยสรุปดังนี้

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่มีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถต่างกัน ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากปัจจัยคัดสรรต่าง ๆ ได้แก่ อายุ เพศ ประเภทกีฬา ระดับความสามารถ ความสำคัญของการแข่งขัน ประสบการณ์การแข่งขัน เป้าหมายในการแข่งขัน บรรยากาศการจัดการแข่งขัน อิทธิพลของผู้ชม ความวิตกกังวล การศึกษาของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา การฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุม การฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน การฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน การให้แรงเสริมของผู้ฝึกสอน การแสดงแบบของคู่แข่งขัน การให้แรงเสริมของคู่แข่งขัน การแสดงแบบของเพื่อน และการให้แรงเสริมของเพื่อน

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ และนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 24 ปี พ.ศ. 2540 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 3,414 คน ผู้วิจัยสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน จากมหาวิทยาลัยของรัฐ 12 สถาบัน และมหาวิทยาลัยเอกชน 8 สถาบัน รวมเป็น 20 สถาบัน สถาบันละ 20 คน แบ่งเป็นนักกีฬาที่มีความสามารถในระดับต่ำ 10 คน และนักกีฬาที่มีความสามารถในระดับสูง 10 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง 400 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยเครื่องมือต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 6 ชุด ได้แก่

1. แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเอง ได้นำไปทดลองใช้กับนักกีฬามหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 50 คน ได้ค่าความเที่ยง 0.906

2. แบบวัดปัจจัยคัดสรรประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป อายุ เพศ ประเภทกีฬา การศึกษาของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว สภาพครอบครัว ระดับความสามารถ ประสบการณ์การแข่งขัน และเป้าหมายในการแข่งขัน

2.2 แบบวัดการรับรู้ของนักกีฬาต่อปัจจัย ประกอบด้วย แบบวัดย่อย 3 ชุดคือ ความสำคัญของการแข่งขัน บรรยากาศของการจัดการแข่งขัน และอิทธิพลของผู้ชม ได้นำไปทดลองใช้กับ นักกีฬามหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 50 คน ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.829, 0.911 และ 0.871 ตามลำดับ

3. แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ของสมพร สุทัศนีย์ (2529) จำนวน 9 ข้อ ได้นำไปทดลองใช้กับนักกีฬามหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 50 คน ได้ค่าความเที่ยง 0.799

4. แบบวัดความวิตกกังวล ฟอร์ม วาย (State-Trait Anxiety Inventory, STAI form Y) ของสปิลเบอร์เกอร์ และคณะ (Spielberger et al., 1983) ใช้ฉบับภาษาไทยโดยแปลและเรียบเรียง โดยดาราวรรณ ต๊ะปินตา (2535) เฉพาะแบบวัดความวิตกกังวลซึ่งเป็นแบบประเมินความวิตกกังวลของตนเอง (A-trait) จำนวน 20 ข้อ และได้นำไปทดลองใช้กับนักกีฬามหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 50 คน ได้ค่าความเที่ยง 0.831

5. แบบสอบถามการฝึกอบรมของผู้ฝึกสอน เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเอง ประกอบไปด้วย การฝึกอบรม 4 แบบด้วยกันคือ การฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุม การฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน การฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย และการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย ได้นำไปทดลองใช้กับนักกีฬามหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 50 คน ได้ค่าความเที่ยง 0.826

6. แบบสอบถามเกี่ยวกับการแสดงแบบ และการให้แรงเสริมของผู้ฝึกสอน คู่แข่งขัน และเพื่อน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเอง และได้นำไปทดลองใช้กับนักกีฬามหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 50 คน ได้ค่าความเที่ยง 0.949

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอจดหมายจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเก็บรวมรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยให้นักกีฬาตอบหลังจากการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องมือในการวิจัย

5.1.1 การหาค่าความเที่ยงของแบบวัด ใช้วิธีการคำนวณสัมประสิทธิแอลฟ่าของครอนบาค (Cronbach)

5.1.2 การจัดกลุ่มและสกัดข้อประเด็นคำถามในแบบวัดปัจจัยคัดสรร และแบบสอบถามการฝึกอบรมต่าง ๆ และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว ใช้วิธีวิเคราะห์ตัวประกอบหลัก (Principle Component Method) หมุนแกนแบบออร์ธอโกนอล (Orthogonal) ด้วยวิธีแวริแม็กซ์ (Varimax)

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

5.2.1 การบรรยายข้อมูลพื้นฐาน ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด

5.2.2 การวิเคราะห์เส้นทาง

5.2.2.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ตัวแปรรายคู่ โดยวิธีเพียร์สันโปรดักโมเมนต์

5.2.2.2 วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบบังคับทุกตัวแปรอิสระเข้าพร้อมกัน

5.2.2.3 ทดสอบความสอดคล้องของแบบจำลอง โดยวิธีการของสเป็คท์ (Specht)

5.2.2.4 วิเคราะห์ทางตรง และทางอ้อม โดยการสร้างโปรแกรมคำนวณตามวิธีการที่เสนอโดยเพดาเซอร์ (Pedhazur, 1982)

6. สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในเรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถต่างกัน ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักกีฬามหาวิทยาลัย

นักกีฬากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 60.2 เพศหญิง ร้อยละ 39.8 กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีอายุ 20 ปี ร้อยละ 30.3 รองลงมามีอายุ 19 ปี ร้อยละ 20.5 นักกีฬาส่วนใหญ่แข่งขันกีฬาไม่ปะทะ ร้อยละ 58.2 แข่งขันกีฬาปะทะ ร้อยละ 41.8 มีระดับความสามารถในระดับสถาบันหรือสโมสร ร้อยละ 56.3 แข่งขันในระดับกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ร้อยละ 21.5 สำหรับลักษณะภูมิหลังของครอบครัว ได้แก่ ระดับการศึกษาของบิดามารดา ส่วนใหญ่บิดามารดามีระดับการศึกษาในระดับปริญญาโท ร้อยละ 33.5 บิดามารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 27.5 มี รายได้สูงกว่า 22,500 บาท ร้อยละ 21.5 รายได้ประมาณ 7,501 -10,000 บาท ร้อยละ 15.5 สภาพครอบครัวส่วนใหญ่จะอยู่ด้วย ร้อยละ 88.8 และแยกกันอยู่ ร้อยละ 11.2

2. ผลการวิเคราะห์แบบจำลองตามสมมติฐานของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และแยกตามระดับความสามารถ พบว่า แบบจำลองตามสมมติฐานของทั้ง 3 แบบจำลองไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงปรับแบบจำลองใหม่ โดยการผสมผสานระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติด้วยการตัดเส้นทางตามสมมติฐานที่มีสัมประสิทธิ์เส้นทางต่ำกว่า .05 ออก และเพิ่มเส้นทางที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แบบจำลองเต็มรูปเข้าในแบบจำลองปรับใหม่ ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับแบบจำลองให้ได้แบบจำลองที่ประหยัด (Parsimonious Model) ผู้วิจัยจะตัดเส้นทางที่มีสัมประสิทธิ์เส้นทางต่ำกว่า .05 ออกจากแบบจำลองปรับใหม่ จนได้แบบจำลองที่มีสัมประสิทธิ์เส้นทางทุกเส้นไม่ต่ำกว่า .05 ต่อจากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ได้ผลว่า

2.1 ปัจจัยคัดสรรส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัย สามารถอธิบายพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาได้ประมาณร้อยละ44.3

ปัจจัยที่เป็นสาเหตุทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ตัวแปร เรียงลำดับดังนี้คือ

1. การแสดงแบบของเพื่อน (.273) เป็นตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวมากที่สุด นั่นแสดงให้เห็นว่า การแสดงแบบพฤติกรรมก้าวร้าวของเพื่อนจะส่งผลทำให้นักกีฬา

มหาวิทยาลัยแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น นอกจากนี้การแสดงแบบของเพื่อนยังได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางตรงจากแรงเสริมของคู่แข่งขัน ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมจาก กีฬาปะทะ การฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน แรงเสริมของผู้ฝึกสอน และการแสดงแบบของคู่แข่งขัน ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางอ้อมจาก อายุ เพศ ระดับความสามารถ ประสบการณ์การแข่งขัน ความสำคัญของการแข่งขัน เป้าหมายในการแข่งขัน บรรยากาศการจัดการแข่งขัน อิทธิพลของผู้ชม ความวิตกกังวล การศึกษาของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว การฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุม การฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน และการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย

2. การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน (.242) เป็นตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬารองลงมา นั่นแสดงให้เห็นว่า การแสดงแบบพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ฝึกสอนจะส่งผลทำให้นักกีฬามหาวิทยาลัยแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น นอกจากนี้การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางตรงจาก การฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อม จาก กีฬาปะทะ และการฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุม ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางอ้อมจาก เพศ ระดับความสามาถ ประสบการณ์การแข่งขัน ความสำคัญของการแข่งขัน บรรยากาศการจัดการแข่งขัน และการฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน

3. การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย (.201) เป็นตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬารองลงมาจากการแสดงแบบของเพื่อน และการแสดงแบบของผู้ฝึกสอน นั่นแสดงให้เห็นว่า การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยจะส่งผลทำให้นักกีฬามหาวิทยาลัยแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น นอกจากนี้ การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางตรงจาก เป้าหมายในการแข่งขัน ความวิตกกังวล รายได้ของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว และการฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมจาก อายุ ประสบการณ์การแข่งขัน เป้าหมายในการแข่งขัน บรรยากาศการจัดการแข่งขัน การฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุม และการฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางอ้อมจาก เพศ กีฬาปะทะ ระดับความสามารถ ความสำคัญของการแข่งขัน อิทธิพลของผู้ชม และการศึกษาของบิดามารดา

4. ความวิตกกังวล (-.097) เป็นตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬารองลงมาจากการแสดงแบบของเพื่อน การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน และการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย นั่นแสดงให้เห็นว่า นักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความวิตกกังวลต่ำจะส่งผลทำให้การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่านักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความวิตกกังวลสูงจะส่งผลทำให้นักกีฬามหาวิทยาลัยแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยลง นอกจากนี้ ความวิตกกังวลได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางตรงจาก เป้าหมายในการแข่งขัน บรรยากาศการจัดการแข่งขัน และอิทธิพล

ของผู้ชม ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมจาก เพศ อายุ ระดับความสามารถ และความสำคัญของการแข่งขัน ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางอ้อมจาก กีฬาปะทะ

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่เป็นสาเหตุและส่งผลกระทบรวม มากที่สุด รองลงมา ตามลำดับดังนี้

1. การแสดงแบบของเพื่อน มีผลกระทบรวม .374 จำแนกเป็นผลทางตรง .273 และผลทางอ้อม .101 นั่นคือ การแสดงแบบของเพื่อนส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนี้การแสดงแบบของเพื่อนยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาโดยผ่านแรงเสริมของเพื่อน

2. การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน มีผลกระทบรวม .340 จำแนกเป็นผลทางตรง .242 และผลทางอ้อม .098 นั่นคือ การแสดงแบบของผู้ฝึกสอนส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนี้การแสดงแบบของผู้ฝึกสอนยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาโดยผ่านการแสดงแบบของคู่แข่งขัน แรงเสริมของคู่แข่งขัน และการแสดงแบบของเพื่อน

3. แรงเสริมของคู่แข่งขัน มีผลกระทบรวม .330 จำแนกเป็นผลทางตรง .170 และผลทางอ้อม .163 นั่นคือ แรงเสริมของคู่แข่งขันส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้แรงเสริมของคู่แข่งขันส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาโดยผ่านการแสดงแบบของเพื่อน และแรงเสริมของเพื่อน

4. การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย มีผลกระทบรวม .206 จำแนกเป็นผลทางตรง .201 และผลทางอ้อม .005 นั่นคือ การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนี้ การฝึกอบรมแปบบประชาธิปไตยส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาโดยผ่านแรงเสริมของคู่แข่งขัน

5. แรงเสริมของผู้ฝึกสอน มีผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางอ้อมทั้งหมด .172 นั่นคือ แรงเสริมของผู้ฝึกสอนส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาโดยผ่านการแสดงแบบของคู่แข่งขัน แรงเสริมของคู่แข่งขัน การแสดงแบบของเพื่อน และแรงเสริมของเพื่อน

6. กีฬาปะท มีผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางอ้อมทั้งหมด .162 นั่นคือ กีฬาปะทะส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาโดยผ่านอิทธิพลของผู้ชม การฝึกอบรมแบบการใช้อำนาจควบคุม การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย การแสดงแบบของคู่แข่งขัน แรงเสริมของคู่แข่งขัน การแสดงแบบของเพื่อน และแรงเสริมของเพื่อน

7. แรงเสริมของเพื่อน มีผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางตรงทั้งหมด .127 นั่นคือ แรงเสริมของเพื่อนส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ความวิตกกังวล มีผลกระทบรวม -.104 จำแนกเป็นผลทางตรง -.097 และผลทางอ้อม -.007 นั่นคือความวิตกกังวลส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนี้ความวิตกกังวลยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา โดยผ่านการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย แรงเสริมของคู่แข่งขัน และแรงเสริมของเพื่อน

9. การแสดงแบบของคู่แข่งขัน มีผลกระทบรวม .102 จำแนกเป็นผลทางตรง -.096 และผลทางอ้อม .198 นั่นคือ การแสดงแบบของคู่แข่งขันส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้การแสดงแบบของคู่แข่งขันส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวโดยผ่านแรงเสริมของคู่แข่งขัน การแสดงแบบของเพื่อน และแรงเสริมของเพื่อน

2.2 ปัจจัยคัดสรรส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ สามารถอธิบายพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาได้ประมาณร้อยละ 43.1

ปัจจัยที่เป็นสาเหตุทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ตัวแปร เรียงลำดับดังนี้คือ

1. แรงเสริมของเพื่อน (.425) เป็นตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำมากที่สุด นั่นแสดงให้เห็นว่า แรงเสริมของเพื่อนจะทำให้นักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น นอกจากนี้แรงเสริมของเพื่อน ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางตรงจาก การแสดงแบบของเพื่อน ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมจาก การแสดงแบบของคู่แข่งขัน และแรงเสริมของคู่แข่งขัน ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางอ้อมจาก อายุ เพศ กีฬาปะทะ ประสบการณ์การแข่งขัน ความสำคัญของการแข่งขัน บรรยากาศการจัดการแข่งขัน อิทธิพลของผู้ชม ความวิตกกังวล การศึกษาของบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา การฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุม การฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน การฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน และแรงเสริมของผู้ฝึกสอน

2. การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน (.192) เป็นตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ รองลงมา นั่นแสดงให้เห็นว่าการแสดงแบบพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ฝึกสอนจะส่งผลทำให้นักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น นอกจากนี้ การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางตรงจาก การฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมจาก เพศ และกีฬาปะทะ ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางอ้อมจาก อายุ ประสบการณ์การแข่งขัน ความสำคัญของการแข่งขัน บรรยากาศการจัดการแข่งขัน อิทธิพลของผู้ชม ความวิตกกังวล การศึกษาของบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา การฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุม และการฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน

3. การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย (.189) เป็นตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ รองลงมาจากแรงเสริมของเพื่อน และการแสดงแบบของผู้ฝึกสอน นั่นแสดงให้เห็นว่า การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยจะส่งผลทำให้นักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น นอกจากนี้ การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางตรงจาก เป้าหมายในการแข่งขัน และการฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรง และทางอ้อม จากอายุ ประสบการณ์การแข่งขัน บรรยากาศการจัดการแข่งขัน ความวิตกกังวล ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา การฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุม การฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน ได้รับผลกระทบทางอ้อมจาก เพศ กีฬาประทะ ความสำคัญของการแข่งขัน อิทธิพลของผู้ชม และการศึกษาของบิดามารดา

4. ความวิตกกังวล (-.148) เป็นตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ รองลงมาจากแรงเสริมของเพื่อน การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน และการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย นั่นแสดงให้เห็นว่า นักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำมีความวิตกกังวลมากจะส่งผลทำให้การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวน้อย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า นักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำมีความวิตกกังวลน้อยจะส่งผลทำให้การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น นอกจากนี้ ความวิตกกังวล ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางตรงจาก อิทธิพลของผู้ชม ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมจาก อายุ ประสบการณ์การแข่งขัน และความสำคัญของการแข่งขัน ได้รับผลกระทบทางอ้อมจาก เพศ กีฬาประทะ และบรรยากาศการจัดการแข่งขัน

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่เป็นสาเหตุและส่งผลกระทบรวมมากที่สุด รองลงมาตามลำดับที่สำคัญมีดังนี้

1. การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน มีผลกระทบรวม .528 จำแนกเป็นผลทางตรง .192 และผลทางอ้อม .336 นั่นคือ การแสดงแบบของผู้ฝึกสอนส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนี้ การแสดงแบบของผู้ฝึกสอนยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำโดยผ่านแรงเสริมของผู้ฝึกสอน การแสดงแบบของคู่แข่งขัน และการแสดงแบบของเพื่อน

2. การแสดงแบบของคู่แข่งขัน มีผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางอ้อมทั้งหมด .485 นั่นคือการแสดงแบบของคู่แข่งขันส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬา

มหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำโดยผ่านแรงเสริมของคู่แข่งขัน การแสดงแบบของเพื่อน และแรงเสริมของเพื่อน

3. แรงเสริมของเพื่อน มีผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางตรงทั้งหมด .425 นั่นคือ แรงเสริมของเพื่อนส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

4. การแสดงแบบของเพื่อน มีผลกระทบรวม .423 จำแนกเป็นผลทางตรง .079 และผลทางอ้อม .344 นั่นคือ การแสดงแบบของเพื่อนส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้แรงเสริมของเพื่อนยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำโดยผ่านแรงเสริมของเพื่อน

5. แรงเสริมของคู่แข่งขัน มีผลกระทบรวม .356 จำแนกเป็นผลทางตรง .076 และผลทางอ้อม .280 นั่นคือ แรงเสริมของคู่แข่งขันส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้แรงเสริมของคู่แข่งขันยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำโดยผ่านการแสดงแบบของเพื่อน และแรงเสริมของเพื่อน

6. แรงเสริมของผู้ฝึกสอน มีผลกระทบรวม .323 จำแนกเป็นผลทางตรง .082 และผลทางอ้อม .240 นั่นคือ แรงเสริมของผู้ฝึกสอนส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกจากนี้แรงเสริมของผู้ฝึกสอนยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำโดยผ่านการแสดงแบบของคู่แข่งขัน แรงเสริมของคู่แข่งขัน และการแสดงแบบของเพื่อน

7. การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย มีผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางตรงทั้งหมด .189 นั่นคือการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

8. การฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน มีผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางอ้อมทั้งหมด .189 นั่นคือ การฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขันส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำโดยผ่านการฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย และการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย

9. ความวิตกกังวล มีผลกระทบรวม -.171 จำแนกเป็นผลทางตรง -.148 และผลทางอ้อม -.023 นั่นคือ ความวิตกกังวลส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬา

มหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนี้ความวิตกกังวลส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำโดยผ่านการฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย และการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย

10. เพศ มีผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางอ้อมทั้งหมด .155 นั่นคือ เพศส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำโดยผ่านความสำคัญของการแข่งขัน เป้าหมายของการแข่งขัน อิทธิพลของผู้ชม การฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย และการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย

11. กีฬาปะทะ มีผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางอ้อมทั้งหมด .134 นั่นคือ กีฬาปะทะส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำโดยผ่านอิทธิพลของผู้ชม การฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุม การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน และการแสดงแบบของเพื่อน

2.3 ปัจจัยคัดสรรส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง สามารถอธิบายพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาได้ประมาณร้อยละ 51.0

ปัจจัยที่เป็นสาเหตุทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ตัวแปร เรียงลำดับดังนี้คือ

1. การแสดงแบบของเพื่อน (.500) เป็นตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง มากที่สุด นั่นแสดงให้เห็นว่า การแสดงแบบพฤติกรรมก้าวร้าวของเพื่อนจะส่งผลทำให้นักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น นอกจากนี้ การแสดงแบบของเพื่อน ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางตรงจาก แรงเสริมของคู่แข่งขัน ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมจาก การฝึกอบบรมแบบลงโทษทางกาย และการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย ได้รับผลทางอ้อมจาก อายุ เพศ กีฬาปะทะ ประสบการณ์การแข่งขัน ความสำคัญของการแข่งขัน เป้าหมายในการแข่งขัน บรรยากาศการจัดการแข่งขัน อิทธิพลของผู้ชม ความวิตกกังวล การศึกษาของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา การฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุม การฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน แรงเสริมของผู้ฝึกสอน และการแสดงแบบของคู่แข่งขัน

2. การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน (.295) เป็นตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง รองลงมา นั่นแสดงให้เห็นว่า การแสดงแบบพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ฝึกสอนจะส่งผลทำให้นักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น นอกจากนี้ การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางตรงจาก การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อม

จาก กีฬาปะทะ การฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุม และการฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย ได้รับผลทางอ้อมจาก อายุ เพศ ประสบการณ์การแข่งขัน ความสำคัญของการแข่งขัน เป้าหมายในการแข่งขัน บรรยากาศการจัดการแข่งขัน อิทธิพลของผู้ชม ความวิตกกังวล การศึกษาของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างของบิดามารดา และการฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน

3. การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย (.208) เป็นตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง รองลงมาจากการแสดงแบบของเพื่อน และการแสดงแบบของผู้ฝึกสอน นั่นแสดงให้เห็นว่า การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยจะส่งผลทำให้นักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น นอกจากนี้ การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทางตรงจาก บรรยากาศของการจัดการแข่งขัน ความวิตกกังวล และการฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย ได้รับผลที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมจาก ประสบการณ์การแข่งขัน การศึกษาของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว และการฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน ได้รับผลทางอ้อมจาก อายุ เพศ กีฬาปะทะ ความสำคัญของการแข่งขัน เป้าหมายในการแข่งขัน อิทธิพลของผู้ชม ความสัมพันธ์ระหว่างของบิดามารดา และการฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุม

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่เป็นสาเหตุและส่งผลกระทบรวมมากที่สุด รองลงมาตามลำดับที่สำคัญมีดังนี้

1. แรงเสริมของคู่แข่งขัน มีผลกระทบรวม .496 จำแนกเป็นผลทางตรง .238 และผลทางอ้อม .258 นั่นคือ แรงเสริมของคู่แข่งขันส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้แรงเสริมของคู่แข่งขันยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงโดยผ่านการแสดงแบบของเพื่อน

2. การแสดงแบบของเพื่อน มีผลกระทบรวม .452 จำแนกเป็นผลทางตรง .500 และผลทางอ้อม -.048 นั่นคือ การแสดงแบบของเพื่อนส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนี้การแสดงแบบของเพื่อนยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงโดยผ่านแรงเสริมของเพื่อน

3. การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน มีผลกระทบรวม .389 จำแนกเป็นผลทางตรง .295 และผลทางอ้อม .094 นั่นคือ การแสดงแบบของผู้ฝึกสอนส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนี้ การแสดงแบบของผู้ฝึกสอนเพื่อนยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬา

มหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงโดยผ่านแรงเสริมของผู้ฝึกสอน และการแสดงแบบของผู้ฝึกสอน

4. การฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุม มีผลกระทบรวม .325 จำแนกเป็นผลทางตรง .121 และผลทางอ้อม .204 นั่นคือ การฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุมส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกจากนี้การฝึกอบรมแบบใช้อำนาจควบคุมยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงโดยผ่านการฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน การฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย และการแสดงแบบของผู้ฝึกสอน

5. การแสดงแบบของคู่แข่งขัน มีผลกระทบรวม .188 จำแนกเป็นผลทางตรง -.194 และผลทางอ้อม .382 นั่นคือ การแสดงแบบของคู่แข่งขันส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกจากนี้การแสดงแบบของคู่แข่งขันยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงโดยผ่านแรงเสริมของคู่แข่งขัน

6. เพศ มีผลกระทบรวม .170 จำแนกเป็นผลทางตรง .144 ผลทางอ้อม .056 นั่นคือ เพศส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกจากนี้ เพศยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงโดยผ่านการฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย และแรงเสริมของคู่แข่งขัน

7. การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย มีผลกระทบรวม .146 จำแนกเป็นผลทางตรง .208 และผลทางอ้อม -.062 นั่นคือ การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนี้ การฝึกอบรมประชาธิปไตยยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงโดยผ่านการแสดงแบบของเพื่อน

8. กีฬาปะทะ มีผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางอ้อมทั้งหมด .118 กีฬาปะทะส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงโดยผ่านความสำคัญของการแข่งขัน อิทธิพลของผู้ชม และการแสดงแบบของผู้ฝึกสอน

9. การฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขัน มีผลกระทบรวม .106 จำแนกเป็นผลทางตรง .076 และผลทางอ้อม .030 นั่นคือ การฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขันส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกจากนี้การฝึกอบรมแบบเข้มงวดกวดขันยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของ

นักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงโดยผ่านการฝึกอบรมแบบลงโทษทางกาย การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย และแรงเสริมของผู้ฝึกสอน

7. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยในเรื่องปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬาที่มีความสามารถต่างกัน จะเห็นว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา มีลักษณะของความสัมพันธ์ที่เป็นสาเหตุต่อเนื่องกัน โดยที่ปัจจัยบางตัวมีแต่ผลกระทบทางตรงเท่านั้น ปัจจัยบางตัวมีทั้งผลกระทบทางตรงและทางอ้อม และปัจจัยบางตัวมีผลกระทบทางอ้อมเพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นการยืนยันให้เห็นว่า การอธิบายปรากฏการณ์ในธรรมชาตินั้น จะอธิบายในลักษณะของความสัมพันธ์ทางตรงเพียงอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ เพราะปรากฏการณ์ในธรรมชาตินั้นมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ทั้งในลักษณะที่เป็นทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นผู้วิจัยจึงขออภิปรายเฉพาะปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยแบ่งเป็นผลทางตรงและผลทางอ้อมดังต่อไปนี้

1. <u>การแสดงแบบของเพื่อน</u> ผลที่ได้จากการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์เส้นทางพบว่า การแสดงแบบของเพื่อนส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยทั้งหมดมากที่สุด โดยส่งผลกระทบรวม มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง .374 จำแนกเป็นผลทางตรง .273 ผลทางอ้อม .101 เมื่อพิจารณาแยกตามระดับความสามารถของนักกีฬา พบว่า การแสดงแบบของเพื่อนส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ โดยส่งผลกระทบรวมมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง .423 จำแนกเป็นผลทางตรง .079 ผลทางอ้อม .344 และการแสดงแบบของเพื่อนส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง โดยส่งผลกระทบรวม มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง .452 จำแนกเป็นผลทางตรง .500 ผลทางอ้อม -.048 ซึ่งค่าผลกระทบรวมของการแสดงแบบของเพื่อนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยทั้งหมด นักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ และนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงมีค่าที่ใกล้เคียงกันมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงอภิปรายโดยภาพรวมดังนี้

1.1 <u>ผลทางตรง</u> เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างการแสดงแบบของเพื่อนกับพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา แยกตามระดับความสามารถ พบว่า การแสดงแบบของเพื่อนเป็น

ตัวแปรเชิงสาเหตุทางตรงที่ส่งผลทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง มากกว่านักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ นั่นแสดงให้เห็นว่า นักกีฬาที่มีความสามารถในระดับสูงเห็นการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของเพื่อนมากเพียงใด จะมีผลทำให้นักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากเพียงนั้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เบิรนท์ (Berndt, 1979) ซึ่งพบว่านักกีฬาจะได้รับอิทธิพลจากพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนในระดับสูงโดยเฉพาะพฤติกรรมก้าวร้าวฝืนสังคมเช่นเดียวกับผลงานการวิจัยของ ไบเซ็นไทน์ และคณะ (Bixentine et al., 1976)และบรอนเฟ็นเบรนเนอร์ (Bronfenbrenner, 1967) ซึ่งพบว่า เด็กได้รับอิทธิพลจากพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างของบิดามารดาน้อยลง แต่จะได้รับอิทธิพลจากการแสดงแบบพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มเพื่อนในระดับสูงสุด นอกจากนี้ข้อค้นพบนี้สนับสนุนทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1977) ที่ว่าพฤติกรรมทางสังคมเกิดจากการสังเกตตัวแบบ ถ้าตัวแบบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวหรือเป็นพฤติกรรมที่ผู้สังเกตให้ความสนใจ จดจำก็จะแสดงพฤติกรรมนั้นออกมา นอกจากนี้ แบนดูรา (Bandura, 1976) ยังกล่าวว่า การแสดงแบบมีอิทธิพลต่อผู้สังเกตคือ 1) การแสดงแบบทำให้ผู้สังเกตเกิดการจำแนกการกระทำของตัวแบบ ถ้าการแสดงพฤติกรรมของตัวแบบได้รับแรงเสริม จะทำให้ผู้สังเกตรู้ว่าการแสดงแบบได้รับความสำเร็จผู้สังเกตจึงเกิดความคาดหวังว่าถ้าเขาแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นก็คงจะได้รับความสำเร็จบ้าง ดังนั้นเมื่อกลุ่มเพื่อนที่เขาพึงพอใจในการเล่นกีฬาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาแล้วได้รับการยอมรับก็จะทำให้ผู้สังเกตแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวตามตัวแบบเพื่อจะได้รับการยอมรับเช่นเดียวกับตัวแบบ 2) ตัวแบบที่ก้าวร้าวจะกระตุ้นให้ผู้สังเกตแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวได้ง่ายขึ้น แม้ว่าพฤติกรรมก้าวร้าวจะไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมก็ตาม ถ้าตัวแบบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวแล้วไม่ได้รับการลงโทษผู้สังเกตก็จะแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นบ้าง ดังนั้นในการแข่งขันกีฬาที่ต้องมีการกระทบกระทั่งกัน ถ้าตัวแบบหรือเพื่อนนักกีฬาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาออกมา และได้รับการยอมรับจากผู้ชม ผู้ฝึกสอน เจ้าหน้าที่ เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักกีฬาผู้สังเกตแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเช่นเดียวกัน 3) ตัวแบบที่ก้าวร้าวจะทำให้ผู้สังเกตเกิดอารมณ์ที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในเวลาต่อมา 4) การแสดงแบบที่ก้าวร้าวจะพัฒนามากขึ้น คือ นอกจากจะก้าวร้าวเช่นเดียวกับตัวแบบแล้วยังจะก้าวร้าวยิ่งกว่าตัวแบบเสียอีกด้วย ดังนั้นการที่นักกีฬาผู้หนึ่งแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาออกมาแล้วปราศจากการกระทำที่จะระงับพฤติกรรมนั้น ย่อมเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักกีฬาคนอื่น ๆ แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาได้ง่าย จนเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้ในการกีฬา

1.2 <u>ผลทางอ้อม</u> การแสดงแบบของเพื่อนส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาโดยผ่านการให้แรงเสริมของเพื่อน เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างการแสดงแบบของเพื่อนกับการให้แรงเสริมของเพื่อน แยกตามระดับความสามารถ พบว่า การแสดงแบบของเพื่อนเป็น

ตัวแปรเชิงสาเหตุทางอ้อมที่ทำให้นักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา มากกว่านักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1977) ที่กล่าวว่า ตัวแบบแสดงแบบแล้วผู้ที่สังเกตสามารถแสดงแบบได้เหมือนกับตัวแบบ การแสดงแบบนั้นจะทำหน้าที่เป็นแรงเสริมให้เกิดพฤติกรรมมากขึ้น การแสดงแบบที่ก้าวร้าวก็เช่นกันจะทำหน้าที่เป็นแรงเสริมทำให้นักกีฬาแสดงแบบได้เหมือนกับตัวแบบ ดังนั้นนักกีฬาที่มีความสามารถในระดับต่ำที่ต้องการประสบผลสำเร็จในการแข่งขันกีฬาจะพยายามเลียนแบบของเพื่อนนักกีฬาที่ก้าวร้าวและประสบผลสำเร็จในการแข่งขัน ถ้าได้รับแรงเสริมจากเพื่อนนักกีฬาก็จะทำให้นักกีฬาที่มีความสามารถระดับต่ำประสบผลสำเร็จเช่นเดียวกับเพื่อนนักกีฬา จึงอาจกล่าวได้ว่าการแสดงแบบของเพื่อนส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักกีฬาที่มีความสามารถในระดับต่ำโดยผ่านการให้แรงเสริมของเพื่อน

2. <u>การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน</u> เป็นปัจจัยที่ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยทั้งหมด รองลงมา โดยส่งผลกระทบรวม มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง .340 จำแนกเป็นผลทางตรง .242 ผลทางอ้อม .098 เมื่อพิจารณาแยกตามระดับความสามารถของนักกีฬาพบว่า การแสดงแบบของผู้ฝึกสอนเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ โดยส่งผลกระทบรวม มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง .528 จำแนกเป็นผลทางตรง .192 และผลทางอ้อม .336 และการแสดงแบบของผู้ฝึกสอนเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง โดยส่งผลกระทบรวม มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง .389 จำแนกเป็นผลทางตรง .295 และผลทางอ้อม .094

2.1 <u>ผลทางตรง</u> เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างการแสดงแบบของผู้ฝึกสอนกับพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา แยกตามระดับความสามารถ พบว่า การแสดงแบบของผู้ฝึกสอนเป็นตัวแปรเชิงสาเหตุทางตรงที่ส่งผลทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง มากกว่านักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ถ้านักกีฬาเห็นตัวแบบของผู้ฝึกสอนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากเพียงใดจะส่งผลทำให้นักกีฬาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพราะผู้ฝึกสอนเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับนักกีฬามากที่สุดในขณะที่มีการแข่งขัน นักกีฬาบางคนจะเห็นผู้ฝึกสอนเป็นเสมือนบิดามารดาและเพื่อนที่ใกล้ชิดกัน จึงมีความรักและเคารพต่อผู้ฝึกสอนเป็นอย่างดี การแสดงแบบบางอย่างของผู้ฝึกสอนจะผ่านกระบวนการจดจำของนักกีฬา โดยเฉพาะ

นักกีฬามีความใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้ฝึกสอนจะขอบเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ ของผู้ฝึกสอน ดังนั้น เมื่อผู้ฝึกสอนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักกีฬาเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ฝึกสอนไปโดยอัตโนมัติ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1977) ที่ว่าพฤติกรรมทางสังคมเกิดจากการสังเกตตัวแบบ ถ้าตัวแบบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวหรือมีพฤติกรรมกระทำผิด ผู้สังเกตจะให้ความสนใจ จดจำ และแสดงพฤติกรรมนั้นในเวลาต่อมา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รูซเซอร์ (Reusser, 1986) พบว่าผู้ฝึกสอนจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในขณะแข่งขัน โดยเฉพาะถ้าเป็นทีมเจ้าบ้านการแสดงแบบก้าวร้าวจะเกิดมากขึ้น

2.2 <u>ผลทางอ้อม</u> การแสดงแบบของผู้ฝึกสอนนอกจากจะส่งผลกระทบทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาแล้วยังส่งผลกระทบทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวอีกด้วย เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน กับการให้แรงเสริมของผู้ฝึกสอน การแสดงแบบของคู่แข่งขัน การให้แรงเสริมของคู่แข่งขัน การแสดงแบบของเพื่อน และการให้แรงเสริมของเพื่อน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า การแสดงแบบของผู้ฝึกสอน ส่งผลกระทบทางอ้อมผ่านการให้แรงเสริมของผู้ฝึกสอน การแสดงแบบของคู่แข่งขัน การให้แรงเสริมของคู่แข่งขัน การแสดงแบบของเพื่อน และการให้แรงเสริมของเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1977) กล่าวว่า ตัวแบบที่น่าศรัทธา น่าพึงพอใจ บางตัวแบบจะทำให้นักกีฬาเอาใจจดจ่อ ให้ความสนใจเป็นพิเศษ ถ้าตัวแบบต่าง ๆ นั้นแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวตัวแบบนั้นจะจูงใจให้นักกีฬาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ถ้าได้แรงเสริมไม่ว่าจะเป็นเสียงเชียร์ของผู้ฝึกสอน การให้ยอมรับจากกลุ่มเพื่อน การได้รับคำชมจากผู้ชม รวมทั้งคู่แข่งขันและผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักกีฬา ก็จะทำให้ตัวแบบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การแสดงแบบของผู้ฝึกสอนส่งผลกระทบทางอ้อมกับพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาโดยผ่านการให้แรงเสริมของผู้ฝึกสอน การแสดงแบบของคู่แข่งขัน การให้แรงเสริมของคู่แข่งขัน การแสดงของเพื่อน และการให้แรงเสริมของเพื่อน

3. <u>การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย</u> เป็นปัจจัยที่ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยทั้งหมด รองลงมา โดยส่งผลกระทบรวม มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง .206 จำแนกเป็นผลทางตรง .201 ผลทางอ้อม.005 เมื่อพิจารณาแยกตามระดับความสามารถของนักกีฬาพบว่า การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ โดยส่งผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางตรงทั้งหมดมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง .189 และการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางบวกอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง โดยส่งผลกระทบรวม มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง .146 จำแนกเป็นผลทางตรง .208 และผลทางอ้อม -.062

3.1 ผลทางตรง เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยกับพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา แยกตามระดับความสามารถ พบว่า การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยเป็นตัวแปรเชิงสาเหตุทางตรงที่ส่งผลทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงมากกว่านักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ แสดงให้เห็นว่า การใช้วิธีการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยมาก จะส่งผลให้นักกีฬาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น ผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ประพันธ์ สุทธาวาส (2519) และ เสถียร ศรีรัตน์ (2522) ที่พบว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวในระดับต่ำ ถ้าพิจารณาแล้วจะเห็นว่าการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยเป็นการฝึกวินัยโดยให้เหตุผล ให้เสรีภาพ ในการกระทำ รวมทั้งด้านความคิด ผู้ที่ได้รับการฝึกน่าจะมีพฤติกรรมที่เหมาะสม แต่ทว่าผลการวิจัยนี้แสดงว่าการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยของผู้ฝึกสอนส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าว อาจจะเป็นไปได้ที่ว่าผู้ฝึกสอนให้เสรีภาพมากจนกลายเป็นการตามใจ นักกีฬามีโอกาสทำสิ่งต่าง ๆ ได้ตามความพอใจ ทำให้พวกเขาขาดการควบคุมตนเอง จนบางครั้งอาจจะทำอะไรออกนอกลู่นอกทางจนกลายเป็นความรุนแรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วอลสัน (Walson, 1987) พบว่าเด็กที่ได้รับอิสระนอกจากจะมีความคิดริเริ่มมากกว่าเด็กที่ถูกควบคุมอย่างเข้มงวดแล้วยังมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าด้วย ดังนั้นการที่ผู้ฝึกสอนให้อิสระแก่นักกีฬาเต็มที่เพื่อเตรียมตัวแข่งขัน การแข่งขันย่อมนำไปสู่พฤติกรรมก้าวร้าวเช่นกัน (Liebert, Poulos and Marmor, 1977) ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ฝึกสอนที่ใช้การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยต้องตระหนักถึงในเรื่องการให้เสรีภาพแก่นักกีฬาที่พอเหมาะ ไม่มากหรือน้อยเกินไป การชี้แจงทำความเข้าใจในเรื่องกฎ กติกา ระเบียบวินัย ของการอยู่ร่วมกันก่อนการเข้าค่ายฝึกกีฬาจะช่วยทำให้การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยเป็นไปอย่างสร้างสรรค์มากกว่าเป็นการเพิ่มพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

3.2 ผลทางอ้อม การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย ส่งผลกระทบทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยทั้งหมด โดยส่งผลกระทบทางอ้อม .005 เมื่อพิจารณาแยกตามระดับความสามารถของนักกีฬาพบว่า การฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง โดยส่งผลกระทบทางอ้อม -.062 จะเห็นได้ว่าการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตยส่งผลกระทบทางอ้อมกับพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาน้อยมากและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่ขออภิปรายเพราะส่งผลทางอ้อมกับพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยมาก

4. <u>ความวิตกกังวล</u> เป็นปัจจัยที่ส่งผลทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยทั้งหมด รองลงมา โดยส่งผลกระทบรวมทั้งหมด มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง -.104 แยกเป็นผลทางตรง -.097 และผลทางอ้อม -.007 เมื่อพิจารณาแยกตามระดับความสามารถของนักกีฬาพบว่า ความวิตกกังวลเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ โดยส่งผลกระทบรวม มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง -.171 แยกเป็นผลทางตรง -.148 และผลทางอ้อม-.023 และความวิตกกังวลส่งผลทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง โดยส่งผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางอ้อมทั้งหมด มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง -.015

<u>ผลทางตรง</u> เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างความวิตกกังวลกับพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา พบว่า ความวิตกกังวลเป็นตัวแปรเชิงสาเหตุทางตรงที่ส่งผลทางลบกับพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาที่มีความวิตกกังวลสูงจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยมาก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่านักกีฬาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงจะมีความวิตกกังวลในระดับต่ำ ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ บัสตัน (Buston, 1988), คุกและคณะ (Cook et al., 1983) เวิร์นเบิร์กและเจนุชี (Wernberg and Genushi, 1980) และมาร์เต็นสและคณะ (Martens et al., 1990) กล่าวว่า โดยส่วนใหญ่ความวิตกกังวลเป็นสาเหตุให้ความสามารถในการแสดงออกลดลง ทั้งนี้เพราะความวิตกกังวลเป็นสื่อความเครียดที่มีอิทธิพลต่อการหลั่งของฮอร์โมนจากต่อมหมวกไตที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจ ทั้งในลักษณะกระตุ้นและยับยั้งการทำงานของระบบต่าง ๆ ของร่างกายโดยเฉพาะในส่วนของการเคลื่อนไหว การรับรู้ การสัมผัส และความคิด พฤติกรรมที่พบบ่อย ๆ จากความวิตกกังวลมีทั้งทางด้านร่างกาย (Somatic Sympitoms) เช่น กล้ามเนื้อกระตุกเกร็ง เคลื่อนไหวไม่สะดวก หัวใจเต้นไม่เป็นปกติ เป็นต้น และพฤติกรรมทางจิต (Cognitive Sympitoms) เช่น ความคิดฟุ้งซ่าน การรับรู้และการสัมผัสที่ผิดปกติ ขาดสมาธิ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะส่งผลทางลบต่อการแสดงออก แต่พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับความวิตกกังวล ดังที่ โวลเป (Wolpe 1968, cited in Foder, 1980), บาวเออร์และบาวเออร์ (Bower and Bower, 1976) ฟลาวเวอร์และโกลด์เมน (Flowers and Goldman, 1976), เชลตัน (Shelton, 1977), บอลตัน (Bolton, 1979) และซิลวา (Silva, 1980a) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าวชนิดที่เป็นพฤติกรรมกล้าแสดงออกจะแสดงความรู้สึกนึกคิดอันเป็นความต้องการของตัวเอง แม้ว่าจะตกอยู่ในสถานการณ์ที่มีความกดดันสูง แต่ถ้าเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกก็จะแสดงความพยายามหรือพลังงานออกมามากกว่าปกติ เพื่อจะทำให้ตนผ่านอุปสรรคนั้นไปได้ ดังนั้นการแข่งขันกีฬาในรอบ

สำคัญ ๆ เช่น รองชิงชนะเลิศนักกีฬาที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงย่อมมีความวิตกกังวลต่ำจะทำให้สามารถแสดงความสามารถในแข่งขันได้ถึงจุดสูงสุดด้วย นอกจากนี้ความวิตกกังวลส่งผลกระทบทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูงน้อยมาก แสดงให้เห็นว่า นักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาไม่ได้เกิดจากสาเหตุในเรื่องความวิตกกังวลเพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับ ไฮแลนด์ และเบ็นเน็ตท์ (Highland and Bennette, 1979) ที่กล่าวว่า นักกีฬาที่มีความสามารถสูง จะรู้จักวิธีการปรับสภาพร่างกาย และอารมณ์ของตนเองได้ดีกว่า มีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่า ดังนั้นจะมีความวิตกกังวลในการแข่งขันน้อยมาก

5. <u>แรงเสริมของเพื่อน</u> เป็นปัจจัยที่ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยทั้งหมด รองลงมา โดยส่งผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางตรงทั้งหมด มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง .127 เมื่อพิจารณาแยกตามระดับความสามารถของนักกีฬาพบว่า แรงเสริมของเพื่อนเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับต่ำ โดยส่งผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางตรงทั้งหมด มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง .425 และแรงเสริมของเพื่อนส่งผลทางลบต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในระดับสูง โดยส่งผลกระทบรวมอันเกิดจากผลทางตรงทั้งหมด มีสัมประสิทธิ์เส้นทาง -.054 นั่นแสดงให้เห็นว่า นักกีฬาได้รับแรงเสริมมากเพียงใด จะทำให้นักกีฬาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากเพียงนั้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1967) ที่ว่าพฤติกรรมทางสังคมของบุคคลโดยเฉพาะพฤติกรรมก้าวร้าวเกิดจากการเรียนรู้ในประสบการณ์ตรง ถ้านักกีฬาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวแล้วได้รับแรงเสริมจากเพื่อน เช่น การแสดงความพอใจ การส่งเสียงเชียร์ คำชมเชย เป็นต้น การให้แรงเสริมนั้นก็จะทำให้นักกีฬาเกิดความพึงพอใจ มีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน แรงเสริมดังกล่าวก็จะทำให้นักกีฬาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาอย่างสม่ำเสมอตราบใดที่ยังได้รับแรงเสริมนั้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย แพทเทอร์สัน ลิทแมน และบริคเกอร์ (Patterson, Littman and Bricker, 1967) ที่พบว่าพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กเกิดจากการได้รับรางวัลหรือได้รับแรงเสริมของเพื่อน และวอลเตอร์ส และบราวน์ (Walters and Brown, 1963) สรุปว่าการให้แรงเสริมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวสูงกว่าประสบการณ์อย่างอื่น ซึ่งเพื่อนมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับนักกีฬามากที่สุด การได้รับคำชมเชยจากเพื่อน การส่งเสียงเชียร์จากเพื่อน การเข้าร่วมในการแสดงพฤติกรรม การแสดงความพึงพอใจของเพื่อน เป็นสิ่งที่นักกีฬาต้องการ โดยเฉพาะเมื่อแสดงพฤติกรรมที่กลุ่มเพื่อนปรารถนา การยอมรับในการเข้าร่วมในกลุ่มก็มีมาก ซึ่งเป็นความต้องการอย่างมากของนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มี

ความสามารถในระดับต่ำจึงทำให้แรงเสริมของเพื่อนมีอิทธิพลทางตรงที่จะทำให้นักกีฬาที่มีความสามารถในระดับต่ำแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. <u>สำหรับผู้ฝึกสอน</u>

1.1 ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการแสดงแบบของผู้ฝึกสอน การให้แรงเสริมของผู้ฝึกสอนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยอยู่ในระดับสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการแสดงแบบของผู้ฝึกสอน ตลอดจนการให้แรงเสริมของผู้ฝึกสอนมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของนักกีฬาได้ ดังนั้นผู้ฝึกสอนควรตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเหมาะสมในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมก้าวร้าวต่อนักกีฬา รู้จักควบคุมอารมณ์ในขณะควบคุมการฝึกซ้อมหรือการแข่งขัน ไม่ควรใช้คำพูดที่หยาบคาย และถ้านักกีฬาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมา ก็ควรที่จะลดหรือระงับพฤติกรรมนั้น โดยว่ากล่าว ตักเตือน และอธิบายถึงโทษของการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่ควรแสดงความพอใจ หรือ ยินดี เมื่อนักกีฬาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อคนอื่น ๆ นอกจากนี้ถ้าผู้ฝึกสอนเข้าใจถึงผลดีของการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวที่เหมาะสมจะทำให้นักกีฬากล้าแสดงพฤติกรรมที่เป็นไปตามกฎ กติกา และระเบียบของการแข่งขัน เป็นคนมีเหตุมีผลแข่งขันกีฬาด้วยความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ในทางตรงกันข้าม ถ้านักกีฬาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสมออกมา เช่น ผลัก ขัดขา หรือกระแทกเพื่อทำให้คู่แข่งขันได้รับบาดเจ็บ ใช้คำพูดที่หยาบคายชกต่อย เป็นต้น เพื่อจุดมุ่งหมายที่จะเป็นผู้ชนะในการแข่งขัน หรือเป็นการแข่งขันที่ต้องการแก้แค้นทำร้ายให้เพื่อนนักกีฬาได้รับบาดเจ็บ พฤติกรรมก้าวร้าวเหล่านี้เป็นผลเสียและไม่ต้องการให้เกิดขึ้นในวงการกีฬา ดังนั้นผู้ฝึกสอนควรจะแนะนำหรือชี้แนะให้นักกีฬาเห็นผลดี ผลเสียของพฤติกรรมก้าวร้าว ตลอดจนสามารถถ่ายทอดการแสดงแบบของพฤติกรรมก้าวร้าวที่เหมาะสม เพื่อให้นักกีฬาสามารถแข่งขันกีฬาอย่างเต็มความสามารถ ถูกต้องตามกฎ กติกา มารยาทและเป็นธรรม ซึ่งจะทำให้นักกีฬายอมรับผลของการแข่งขันได้อย่างภาคภูมิใจ

1.2 ผู้ฝึกสอนควรมีการฝึกอบรมแบบประชาธิปไตย แต่ต้องตระหนักในเรื่องการให้สิทธิและเสรีภาพแก่นักกีฬา การให้เสรีภาพที่มากเกินไปจนกลายเป็นในลักษณะการปล่อยปละละเลย จะทำให้นักกีฬาขาดความสำนึกในการปฏิบัติตัวต่อตนเองและผู้อื่น ผู้ฝึกสอนควรได้มีการอธิบายถึงสิทธิและเสรีภาพในการอยู่ร่วมกันของนักกีฬา เพื่อให้เข้าใจขอบเขตและความรับผิดชอบ นอกจากนี้ก็ต้องอยู่ในกรอบของศีลธรรม จรรยาบรรณ ตลอดจนกฎ กติกา มารยาทที่ดีของนักกีฬา ดังนั้นการให้

สิทธิและเสรีภาพที่มากเกินไป นอกจากจะทำให้นักกีฬาขาดการควบคุมตนเอง อาจจะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนได้

2. สำหรับนักกีฬา

2.1 กลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลโดยเฉพาะในเรื่องการแสดงแบบและการให้แรงเสริม ดังนั้น การคบเพื่อน นักกีฬาต้องพิจารณาเลือกแบบอย่างที่ดี และมองข้ามแบบอย่างที่ไม่ดีไปเสีย ถ้าเป็นไปได้เมื่อพบเห็นการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสมของเพื่อน นักกีฬาควรให้ข้อเสนอแนะ หรือตักเตือนเพื่อนเพื่อให้พวกเขาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวที่เหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ก่อนที่จะแสดงพฤติกรรมใด ๆ ออกมาควรจะพิจารณาอย่างรอบคอบว่าพฤติกรรมนั้นก่อให้เกิดความเสียหาย หรือทำให้คู่แข่งขันได้รับบาดเจ็บ หรือได้รับความเดือดร้อนอันเนื่องมาจากการกระทำที่เกิดจากการจงใจหรือมีเจตนาทำร้าย เพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะเท่านั้น นักกีฬาหลายต่อหลายคนมักจะชอบเลียนแบบพฤติกรรมของนักกีฬาที่มีความสามารถในระดับสูงหรือเป็นนักกีฬาในดวงใจ เพราะต้องการเป็นนักกีฬาที่มีความสามารถเช่นเดียวกับเขา ซึ่งการเลียนแบบดังกล่าวควรเลือกแบบอย่างพฤติกรรมในสิ่งที่ดี ๆ เช่น การขยันฝึกซ้อม ความตั้งใจฝึกซ้อม ความมุมานะ ความรับผิดชอบต่อการฝึกซ้อม การตรงต่อเวลา การมีวินัยในตนเอง เคารพกฎ กติกา มารยาท ของการเล่นกีฬา มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัย เป็นต้น สำหรับลักษณะท่าทางที่ไม่เหมาะสม การแสดงกิริยามารยาทที่ไม่ดีหรือการไม่เคารพในกฎ กติกา ของการแข่งขัน หรือไม่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้จึงไม่ควรที่จะนำมาเป็นแบบอย่าง เพราะจะทำให้ตนเองซึมซับ หรือรับเอาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมมาใช้ในชีวิตประจำวันต่อไปได้

2.2 ควรมีการศึกษาและทำความเข้าใจถึงข้อดีข้อเสียของพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา ทั้งนี้เพราะการที่นักกีฬาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวแบบโกรธแค้น พฤติกรรมก้าวร้าวแบบเป็นเครื่องมือ ซึ่งมีเป้าหมายที่จะทำร้ายผู้แข่งขันเพื่อให้ตนเองได้รับชัยชนะ จะทำให้การแข่งขันทวีความรุนแรงอย่างไร้เหตุผล และยังทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ หรือได้รับความเสียหายอีกด้วย การแสดงออกเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสม ไม่สมควรที่นักกีฬาจะเลียนแบบ แต่ถ้านักกีฬาสามารถแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกถึงสิทธิของตนเองอย่างเหมาะสม หรือใช้วิธีการเล่นที่ถูกต้องตามกฎ กติกา ของการแข่งขัน น่าจะเป็นวิธีที่ดีที่สุดของนักกีฬา เพื่อที่จะบรรลุผลสำเร็จสูงสุดของการแข่งขันได้อย่างงดงาม

3. ข้อค้นพบที่พบว่า ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางลบต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬา นั้นชี้ให้เห็นว่า นักกีฬาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวมาก จะมีความวิตกกังวลในระดับต่ำ แต่ต้องเป็น

พฤติกรรมก้าวร้าวที่เหมาะสม เป็นที่ยอมรับของสังคม เช่น พฤติกรรมกล้าแสดงออก ข้อค้นพบดังกล่าวนี้สามารถนำเอาพฤติกรรมกล้าแสดงออกไปใช้ในการแข่งขันกีฬา เพื่อต้องการลดความวิตกกังวลก่อนการแข่งขัน โดยเฉพาะกีฬาที่ต้องการความแม่นยำ เช่น ยิงปืน ยิงธนู เป็นต้น ถ้านักกีฬาสามารถลดความวิตกกังวลให้อยู่ในระดับต่ำจะทำให้เกิดสมาธิ อีกทั้งนักกีฬาจะแสดงความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ และประสบความสำเร็จในการแข่งขันได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. การศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในการกีฬายังไม่ละเอียดพอที่จะอธิบายประเภทของความก้าวร้าวในการกีฬาที่แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ พฤติกรรมก้าวร้าวแบบโกรธแค้น พฤติกรรมก้าวร้าวแบบที่เป็นเครื่องมือ และพฤติกรรมกล้าแสดงออกได้ ดังนั้นน่าจะทำการศึกษาเพิ่มเติมโดยแยกประเภทของพฤติกรรมก้าวร้าว ตลอดจนศึกษาซ้ำ เพื่อยืนยันผลการวิจัยและสามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติต่อไป

2. การวิจัยในครั้งนี้ได้แยกประเภทกีฬาออกเป็น 2 ประเภทคือ กีฬาปะทะ และกีฬาไม่ปะทะ มีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างไรซึ่งยังไม่ละเอียดพอ ดังนั้นควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องประเภทกีฬา แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ กีฬาบุคคลปะทะ กีฬาบุคคลไม่ปะทะ กีฬาทีมปะทะ และกีฬาทีมไม่ปะทะ จะทำให้ได้ความละเอียดมากยิ่งขึ้น

3. การวิจัยครั้งนี้สนใจศึกษาตัวแทนนักกีฬามหาวิทยาลัยที่มีระดับความสามารถหลายระดับ เช่น ทีมชาติ เยาวชนทีมชาติ สถาบัน สโมสร เป็นต้น ดังนั้นถ้ามีการศึกษาซ้ำกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักกีฬาทีมชาติอีกครั้งหนึ่งจะได้นำมายืนยันผลการวิจัยในครั้งนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย